

Rechtskundig Weekblad

Vereeniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elken Zondag

Abonnementsprijs : 100 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller

Mr RENÉ VICTOR

Italiëlei, 99, Antwerpen

Opgaaf betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Lange Leemstraat, 99, Antwerpen

OVER STEMRECHT IN NAAMLOOZE VENNOOTSCHAPPEN

Het koninklijk besluit van 31 October 1934 komt het stemrecht te regelen in de Naamloze Vennootschappen, aldus paal en perk stellende aan de algemeen verspreide misbruiken, die de praktijk van het meenvoudig stemrecht in het beheer der N. V. heeft gebracht.

Door het toekennen aan enkele aandelen van een stemwaarde die tot het 5, 10 en zelfs 20 dubbel reikte van deze der gewone aandelen, dewelke nochtans dezelfde kapitaalsfractie vertegenwoordigen, of door het toekennen van het stemrecht aan aandelen met kleinere kapitaalwaarde zoowel en in dezelfde mate, als aan de gewone aandelen, die soms een tiendubbel kapitaal vertegenwoordigden, wisten de houders dezer twee soorten aandelen zich het meesterschap te verzekeren over de gansche vennootschap, waarin zij slechts eene minieme fractie van het kapitaal bezaten; en dit meesterschap was zonder contrôle. Inderdaad, de oppermacht en het contrôle, in de juridische persoon die de N. V. is, berust bij de algemeene vergadering van aandeelhouders; (cfr. art. 70 der samengeschatte wetten op de vennootschappen). Deze beslist bij meerderheid van stemmen.

Gelet op de woordelijke interpretatie van de wet, die eene meerderheid van « stemmen » eischt voor de beslissingen en niet een meerderheid van « kapitaal »; gelet op het feit dat de wet van 1913 in haar artikel 74 wel eischt dat ieder aandeel « stemrecht » zal hebben, maar dat zij geene beperking aanbrengt aan de vrijheid der statuten wat betreft het bepalen

van het getal stemmen dat aan ieder aandeel zal worden toegekend;

dat ze enkel in par. 2 van artikel 74 beperkt, het getal « aandelen » waarvoor één persoon stemrecht mag uitoefenen, maar niet het minste voorbehoud maakt voor het getal « stemmen »;

heeft men besloten tot de wettigheid van de aandelen met meervoudig stemrecht.

Door een gepaste berekening van dit meervoudig stemrecht, wisten de houders van deze aandelen zich de gewenschte meerderheid onherroepelijk te verzekeren.

Zij konden zich aldus beheerders doen benoemen en hernoemen en herleidden tot eene zinloze formule artikel 53 (wet op Vennootschappen). « De N. V. wordt beheerd door, voor een bepaalden tijd benoemde, herroepelijke, loontrekkende of onbezoldigde lasthebbers. »

Lasthebbers der N. V. vertegenwoordigd door hare algemeene vergadering, waren zij terzelvertijd hun eigen lastgevers, daar zij diezelfde algemeene vergadering overmeesterend beheerschten.

Zij verkozen aldus zelf de commissarissen, voorzien volgens de wet om het toezicht over hen uit te oefenen en maakten dit toezicht aldus denkbeeldig.

Zij gaven zich zelve ontlasting bij het einde van het maatschappelijk jaar.

Daar anderzijds de individuele actie der aandeelhouders tegen de beheerders door de wet van 1913 was afgeschaft;

daar de beschermingsmaatregel door artikel 74, al. 2, vastgelegd, om de minderheden te bescher-

men tegen de overmacht van één te groot aandeelhouder zonder nut was ten gevolge van het onbeperkte « stemrecht », kwam men tot den ondenkbaren en immoreelen toestand dat, enkele personen, zonder verantwoordelijkheid, vermits tegelijk lasthebbers en lastgevers, zonder risico, vermits zij over het lot van het maatschappelijk kapitaal vrij konden beschikken, zonder eigenaar te moeten zijn van een meerderheid van dit kapitaal, de gansche macht over de N. V. langs den weg der algemeene vergadering om, uitoefenden.

Die toestand was des te erger, gezien de groote uitbreiding van de N. V., vooral na den oorlog, en het aanzienlijk deel nationaal bezit dat zij vertegenwoordigden. De praktijk had aldus tot schromelijke wantoestanden geleid, de rechtsleer was verdeeld tusschen partijgangers van de letter van de wet en voorstanders van den geest der wetgeving op de vennootschappen, en de rechtsspraak was daaromtrent niet minder verdeeld dan de rechtsschrijvers.

Eene wetgevende tusschenkomst bleek de eenige oplossing. Verschillende wetgevingen in het buitenland hadden reeds maatregelen getroffen, 't zij in den zin van eene beperking van het meervoudig stemrecht, zooals in 1928 in Nederland; 't zij door de volledige afschaffing van dit meervoudig stemrecht in de toekomst (zie Fransche wet 1930). Het koninklijk besluit van 31 October is drastischer. Het meervoudig stemrecht wordt zonder uitzondering en met terugwerkende kracht afgeschaft.

Men kan hiertegen opperen dat eene retroactieve werking zeer gevaarlijk is en verworven rechten schenden kan. Dit is nochtans volstrekt noodzakelijk indien men wil dat de maatregel doeltreffende gevolgen met zich sleepe.

Trouwens, artikel 5 van het koninklijk besluit staat een termijn toe van 2 jaar om de statuten in overeenstemming te brengen met de nieuwe bepalingen, wat dus aan hen, die het contrôle over de vennootschap willen bewaren en over niet voldoende aandeele beschikken, zal toelaten aandeele op te koopen en aldus hunne positie te handhaven.

De lange termijn, waarover zij beschikken om de titels aan te werven, verwijdert het gevaar eener te plotse koersschommeling der titels.

Voortaan is dus het intuitu personæ vervangen door het intuitu pecuniæ.

Er mogen toch nog verschillende soorten aandeele geschapen worden met verschillend stemrecht, maar het stemrecht zal evenredig zijn aan de kapitaalsfractie; de kleinste aandeele steeds één stem hebbende.

Zekere kritiek acht de maatregel te radicaal; men had niet het meervoudig stemrecht moeten afschaffen, maar wel herleiden tot een maximum;

alzo de Nederlandsche wetgeving die het maxi-

mum stelt op 6 of 3, volgens het bedrag van het kapitaal, en het ontwerp in 1930 neergelegd door den raad van wetgeving, dat een onderscheid maakt tusschen speculanten en werkelijke aandeelhouders die reeds sinds meer dan twee jaren aandeele bezitten of van aandeele op naam eigenaars zijn, dergelijke aandeele een maximum van drievoudig stemrecht behelzende, dit alles om de vennootschappen te vrijwaren tegen buitenlandsche invloeden, om de stichters te beschermen tegen de willekeur van anonieme koopers en de ware aandeelhouders tegen louter speculanten.

Wat de eerste opmerking aangaat zijn er zeker andere, veel min-gevaarlijke, middelen voorhanden om de vennootschap te vrijwaren bij eene louter eventuele waardevermindering der munteenheid.

Om de stichters te beschermen heeft het koninklijk besluit een andere regeling voorzien.

Artikel 4 : « De statuten bepalen of, en in welke mate, stemrecht wordt toegekend aan de houders van titels die het kapitaal niet vertegenwoordigen. »

Nochtans mag hun niet meer dan één stem per titel worden toegekend en in het gezamenlijk aantal stemmen kan hun geen aantal stemmen worden toegekend dat hooger is dan de helft van het aantal dat toegekend is aan de gezamenlijke aandeele die het kapitaal vertegenwoordigen.

Stichtersaandeele mogen aldus worden uitgegeven, maar er bestond gevaar dat, door de overdreven uitgifte van deze aandeele, die geen kapitaal vertegenwoordigen, men in dezelfde overdrijvingen zou vallen waartoe het meenvoudig stemrecht had geleid.

Daarom werd hun maximum bepaald op de helft der stemmen van de kapitaalsaandeele en « bij stemming kunnen ze niet aangerekend worden voor een hooger aantal stemmen dan de twee derden van het aantal stemmen, uitgebracht door de aandeele of deeltbewijzen die het uitgedrukte kapitaal vertegenwoordigen. » Deze laatste paragraaf, die zich niet bevond in het ontwerp van den Wetgevenden Raad in 1930, is van uiterst belang tot bescherming der kapitaalsaandeele.

Zoo zullen zij, die al de stichtersaandeele bezitten en in de veronderstelling dat het maximum wordt uitgegeven (dus met de helft van het algemeen stemrecht) nochtans de helft van het maatschappelijk kapitaal moeten bezitten om de meerderheid te bekomen van de 3/4 der aanwezigen, noodig om de statuten te veranderen, het kapitaal te verhoogen of te verminderen; dit alles natuurlijk nog op voorwaarde dat alle kapitaalsaandeele vertegenwoordigd zijn.

Het zal dus enkel van de aandeelhouders afhangen of hunne rechten en belangen al dan niet worden gehandhaafd en gevrijwaard. Om die vrijwaring

des te doelmatiger te maken, heeft het koninklijk besluit in zijn artikel 3 bevestigd dat het toegelaten is te stemmen « in persoon of bij gemachtigde ».

Een bijgevoegd artikel 74ter verandert de bevoordingen van het oude artikel, dat de beperking van 1/5 en 2/5 der « aandeelen » vaststelt, in een beperking van 1/5 en 2/5 der « stemmen », respectievelijk van de gezamenlijke titels en van de vertegenwoordigde titels.

Zulks was noodig. Gezien het nu nog toegelaten is aandeelen te maken met verschillend stemrecht, indien dit overeenstemt met een evenredig verschillend aandeel in het kapitaal, ware, indien men de woorden « aandeelen » niet had vervangen door « stemmen », de waarborg van 1/5 en 2/5 denkbeeldig geweest.

Het artikel 1 van het koninklijk besluit vult de publiciteitsmaatregelen aan die voorzien zijn door artikelen 36 en 44 der samengeschatte wetten, voor de vermeldingen in het Staatsblad en op de titels aan toonder; alzoo overleeft de traditie der wet van 1913, gesteund op eene ruime publiciteit, dienende tot bescherming.

De enkele overgangsbepalingen van artikel 5 heb-

ben voor doel de ontduiking dezer bepalingen te voorkomen: zij beschikken dat, tot aan de regularisatie der statuten volgens dit koninklijk besluit, geen verandering mag gebracht aan de samenstelling of aan de vertegenwoordiging van het kapitaal, en dat, de buitengewone algemeene vergadering die deze regularisatie zal bewerkstelligen, zal gehouden worden volgens de nieuwe bepalingen van het koninklijk besluit.

Het zal dus de ware vertegenwoordiging der vennootschap zijn die volgens de belangen der vennootschap de nieuwe schikkingen zal toepassen.

Aldus is een eerste stap gezet op den weg der hervorming onzer wetgeving op de naamlooze vennootschappen.

Het zal niet de eenige zijn! Reeds is een tweede wetsontwerp neergelegd, dat voor doel heeft het herinrichten van de « actio ut singuli » der aandeelhouders.

Andere maatregelen zullen echter nog moeten getroffen om meerdere misbruiken uit te roeien en het statuut der N. V. aan te passen aan de huidige omstandigheden.

E. MALLIEN,
Advocaat.

ONTEIGENINGEN TEN ALGEMEENEN NUTTE. — SCHADEVERGOEDING IN ZAKE PRECAIRE RECHTEN

Ingevolge artikel 11 der grondwet moet de vergoeding die toegekend wordt in zake onteigening ten algemeenen nutte, rechtvaardig zijn. Is in die billijke vergoeding ook de vergelding begrepen voor rechten en voordeelen die slechts een voorloopig en niet bestendig karakter hebben? Zoo b.v. een vergunning die door den Staat slechts ten voorloopigen titel wordt toegestaan, een huurceel, enz.

De rechtsleer en de rechtsspraak nemen algemeen aan dat in zake onteigening tot openbaar nut in groote mate rekening moet gehouden worden met de feitelijke toestanden en dat de persoon die schade lijdt, op zeer breede en billijke wijze dient vergoed te worden. Wanneer men beroofd wordt van een recht dat men slechts ten voorloopigen titel heeft verworven, dan ondergaat men niettemin een schade, die dient vergoed te worden, wanneer de onteigening er de rechtstreeksche en onmiddellijke oorzaak van is. In dit geval staat het immers vast dat zonder de onteigening de belanghebbende wellicht nog ettelijke jaren het genot van zijn voorloopig recht zou behouden hebben en de onteigenaar dus billijkerwijze dit verlies moet vergoeden, te meer daar een voorloopig recht zeer goed het voorwerp kan uitmaken van handelingen onder bezwarenden titel en

zelfs wanneer het een zeker blijvend karakter vertoont, verkocht of verhuurd kan worden. In het vaststellen der vergoeding zal men dus in zekere mate rekening moeten houden met de graad van waarschijnlijk bestendigheid van het precair recht en met alle feitelijke omstandigheden. Het verlies van cliënteel, het opbreken der verbinding met een spoorlijn, de vergunning om het water eener rivier af te leiden, de verbinding met een industrie-centrum, een huurceel, de concessie van een autobuslijn; dit zijn al rechten en voordeelen die geen vast en blijvend karakter vertoonen, maar die toch een geldelijke waarde vertegenwoordigen, waarvan het verlies een gevoelige schade berokkenen kan, die recht geeft op vergoeding. Deze vergoeding moet billijk zijn, d.w.z. dat zij volledig het verlies van elk voordeel of recht, zelfs ten voorloopigen titel moet schadeloos stellen.

Volgens sommige beslissingen der rechtsspraak moet de onteigening alleen de rechtstreeksche en onmiddellijke gevolgen dekken. E. Picard meent echter, dat de onteigening de gansche schade moet vergoeden. Dit is vooral van toepassing wanneer de onteigenaar het al dan niet voortbestaan van een voorloopig recht eigenmachtig kan schorsen. Zoo

b.v. wanneer de Staat een vergunning verleent aan een particulier; deze concessie is altijd ten voorloopigen titel en kan op ieder oogenblik ingetrokken worden, wanneer zij niet onder bezwarenden titel werd verleend. Geeft het intrekken dezer vergunning recht op vergoeding? Hoegenaamd niet. De Staat heeft het recht om deze vergunning toe te staan, maar ook het recht om deze op ieder oogenblik terug in te trekken, zonder schadevergoeding. De rechtstreeksche oorzaak van het nadeel dat de particulier ondervindt, is de soevereine macht van den Staat, de onteigening zal slechts de gelegenheid zijn. De benadeelde weet op voorhand dat hij op ieder oogenblik van dit voorrecht kan beroofd worden. Waar zou hij dan zijn recht op vergoeding putten? Wanneer men de zaak alleen van zuiver rechts-

kundig standpunt beoordeelt, schijnt het recht op vergoeding moeilijk te verrechtvaardigen. Toch meenen wij dat in breede mate met de feitelijke omstandigheden moet rekening gehouden worden. Immers, in vele gevallen zal in feite de oorzaak der schade wel in de onteigening gelegen zijn. Zonder de onteigening zal de vergunning niet arbitrair door den Staat worden ingetrokken, zoodat het vast staat dat zonder de onteigening de belanghebbende wellicht nog ettelijke jaren in het bezit en genot zou zijn gebleven van zijn precair recht. Wordt die vergunning voorbarig ingetrokken, dan ondergaat de onteigende schade. Billijkerwijze zal men dus met de relatieve waarde van dit voorloopig recht moeten rekening houden voor het vaststellen der vergoeding.

W. B.

RECHTSPRAAK

HOF VAN BEROEP TE GENT.

1e Kamer. 16 November 1934.

Voorzitter : M. Jouret.

Raadsheeren : MM. Verbeke en Haus.

Eerste Advokaat-Generaal : M. Van der Moeren.

Pleiters : Mters Moyersoën en Coene.

NALATENSCHAP. — ONGEVAL VEROORZAAKT DOOR DEN DE CUJUS. — RECHTSVORDERING TOT SCHADELLOOSSTELLING TEGEN DE ERFGENAMEN. — AANVRAAG VAN EEN NIEUWEN TERMIJN OM INVENTARIS OP TE MAKEN EN TE BERAADSLAGEN. — ONTVANKELIJKHEID. — DADEN VAN BEWARING EN BEHEER. — GEEN AANVAARDING VAN DE NALATENSCHAP. — VERWERPING VAN DIE AANVRAAG VAN EEN NIEUWEN TERMIJN. — VERZAKING AAN DE NALATENSCHAP. — GELDIGHED. — NIET-ONTVANKELIJKHEID VAN DE RECHTSVORDERING TOT SCHADELLOOSSTELLING.

Wanneer een rechtsvordering is ingesteld tot het bekomen van schadeloosstelling wegens een ongeval veroorzaakt door den de cujus, is een aanvraag van de erfenamen om een nieuwen termijn, ten einde inventaris op te maken en te beraadslagen ontvankelijk zoolang zij de nalatenschap niet hebben aanvaard.

Het behouden van kleederen, het betalen van geneeskundige zorgen, herstellingswerken aan een moto en het voortzetten van een vennootschap, waarin de de cujus gerechtigd was, zijn daden van bewaring en beheer, waaruit het bestaan van een stilzwijgende aanvaarding niet kan afgeleid worden. De verwerping der aanvraag om een nieuwen termijn ten einde inventaris op te maken en te beraadslagen, kan alléén voor gevolg hebben, de erfenamen te verplichten onmiddellijk een besluit te nemen.

De verzaking aan de nalatenschap na het verwerpen

van die aanvraag brengt de niet-ontvankelijkheid van de rechtsvordering tot schadeloosstelling mee.

De Sutter Charles en Cn t/ Coppens Virgile en Cn.

Overwegende dat voor den eersten rechter de beroepers die te rechte staan in hunne hoedanigheid van erfenamen van Petrus De S., alleenlijk gevraagd hebben dat er hun, bij toepassing van art. 798 B. W. eenen nieuwen termijn zou worden toegestaan om inventaris op te maken en om te beraadslagen;

Overwegende dat zulke vraag ontvankelijk was, zoolang de beroepers zich over de aanvaarding der erfenis niet uitgesproken hadden;

Overwegende dat de eerste rechter met recht in de redenen van zijn vonnis aangenomen heeft, dat er geene stilzwijgende aanvaarding geschied was;

Overwegende dat de beroepers volkomen het recht behouden hadden de nalatenschap te verwerpen of te aanvaarden toen zij uitstel vroegen, en dat de beslissing over deze vraag in geval van weigering geen ander gevolg mocht hebben dan beroepers te verplichten onmiddellijk een besluit te nemen;

Overwegende dat beroepers, door hunne verklaringen van 25 Mei en 29 Juni 1934 regelmatig verklaard hebben dat zij de erfenis van Petrus De S., verwierpen;

Dat zij alzoo, hunne beslissing stellig te kennen hebben gegeven derwijze dat er thans geen spraak meer is van de opschorsende exceptie voor den eersten rechter opgeworpen;

Overwegende dat het enkel gaat om te weten of beroepers, ja dan neen, nog in de voorwaarden verkeerden, om aan de erfenis van Petrus De S., te verzaken, en diensvolgens zij niet moeten worden aanzien als stilzwijgend, deze nalatenschap aanvaard te hebben, op zulke wijze dat de vraag tot schadevergoeding tegen hen gericht ontvankelijk moet worden verklaard;

Overwegende dat men de beroepers niet mag aan-

zien als stilzwijgend de nalatenschap van Petrus De S. aanvaard te hebben;

Dat er maar stilzwijgende aanvaarding eener nalatenschap kan geschieden wanneer de erfgenaam eene daad stelt welke hij uitoefent enkel als erfgenaam, en die noodzakelijk het inzicht doet blijken van zich als eigenaar der erfenis te gedragen;

Ovenwegende dat de door beroepene aangehaalde feiten zulke draagwijdte hoegenaamd niet hebben;

Dat inderdaad, het behouden van kleederen en het voortzetten der vennootschap waarin de decujus gerechtigd was, daden zijn van loutere bewaring;

Dat het betalen der geneeskundige kosten en der herstellingswerken aan de moto, daden zijn van beheer, en dat het daarenboven niet bewezen is, dat gezegde betalingen met de penningen der nalatenschap gedaan zijn geweest;

Dat het innen van geld en het vorderen eener betaling voor rekening der vennootschap waarvan Petrus De S. deel maakte, ook niet afdoende ter zake zijn, daar de beroepers die deze daden gesteld hebben, niet in hoedanigheid van erfgenamen, maar wed van vonnoten gehandeld hebben;

Ovenwegende dat uit die beschouwingen blijkt dat het tegenberoep alsook de vraag van beroepene tot schadevergoeding wegens laattijdige weigering der nalatenschap, niet gegrond zijn;

Ovenwegende dat bij toepassing van artikel 799 Burgerlijk Wetboek, de kosten van vervolg nochtans ten laste van beroepers moeten gelegd worden daar zij niet bewijzen dat de uitstellen waarvan zij genoten hebben onvoldoende waren om eene beslissing te nemen;

Om deze redenen,

Het Hof,

Gehoord den Heer Eersten Advocaat-Generaal van der Moere in zijn eensluidend advies en alle verdere besluitselen als ongegrond verwerpende;

Aanvaardt beide beroepen;

Verklaart het oorspronkelijk hooger beroep in den huidige toestand der zaak zonder voorwerp, voor wat betreft de vraag tot uitstel.

En wijzende onder het gesdihl door partijen ter kennis van het Hof gebracht;

Zegt voor recht dat de beroepers gerechtigd waren aan de nalatenschap van Petrus De S. te verzaken, dat de door hun gedane verklaringen op 25 Mei en 29 Juni 1934, regelmatig zijn en rechterlijk gevolg moeten hebben;

Verklaart diensvolgens dat de door beroepenen tegen beroepers ingediende vordering tot schadevergoeding wegens het moto-ongeval van 21 September 1932 niet ontvankelijk is;

Wijst beroepenen van hunnen eisch af en verklaart het tegenberoep door hun ingesteld, ongegrond;

Verwijst de beroepers in de kosten van beide gedingen.

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

6de Kamer. — 10 November 1934.

Voorzitter : M. Godding.

Raadsheeren : MM. Van Damme en Fontaine.

Advocaat-Generaal : M. Leperre.

Pleiters : MM. A. Le Paige en J. Van Rijn t/ R. Victor.

ECHTSCHIEDING. — BEWIJS. — VOORBRENGING VAN DAGBOEK MET VERTROUWELIJK KARAKTER. — ONTVANKELIJKHEID ALS BEWIJSMIDDEL, OP DE EENIGE VOORWAARDE DAT DE PARTIJ DIE HET VOORBRENGT NIET OP ONGEOORLOOFDE WIJZE ER VAN IN BEZIT ZOU ZIJN GEKOMEN.

Een dagboek gehouden door de partij verweerster in echtscheiding tot eigen onderrichting en waarin ze geheime gedachten heeft neergeschreven mag, niettegenstaande zijn vertrouwelijk karakter, als bewijs in zake echtscheiding worden voorgebracht. Geen enkel wettelijk voorschrift of geen enkel juridisch beginsel verbiedt dergelijke voorbrenging. De eenige voorwaarde voor de toelating van dergelijk bewijsmiddel bestaat er in dat de partij, die het dagboek voorbrenkt, niet op ongeoorloofde wijze van dit stuk in bezit zou zijn gekomen.

In ons nummer van 16 December 1934 hebben wij den tekst medegedeeld van het arrest uitgesproken door het Hof van beroep te Brussel in deze interessante principiële kwestie. Wanneer wij dezen tekst mededeelen beschikten wij niet over het belangrijk advies dat in deze zaak uitgebracht was geworden door den heer Advocaat-Generaal Leperre.

Wij houden er aan dit advies hieronder nog te publiceren, al staat het dan ook, zeer tot ons spijt, afgescheiden van het arrest zelf.

V. A. t/ H.

Advies van het Op. Min.

H..., L..., heeft tegen zijne echtgenoot V... A..., een geding tot echtscheiding ingesteld.

De aanlegger, thans beroepene, vroeg aan de rechtbank de echtscheiding in zijn voordeel de plano toe te staan, zich steunende op den inhoud van een dagboekje, eigenhandig geschreven door zijne vrouw en dat volgens hem het onbetwistbaar bewijs leverde van hare voortdurende betrekkingen met een minnaar.

De beroepster verzette zich tegen het voorbrengen van bedoeld dagboekje en verzocht den eersten rechter te beslissen dat dit bewijschrift uit de debatten zou verwijderd worden.

De rechtbank willigde deze vraag niet in en verklaarde dat er geene redenen bestonden het bewuste stuk van de hand te wijzen.

V... A..., teekende beroep aan tegen dit vonnis op tusschengesdihl.

De ontvankelijkheid van dergelijk verhaal werd vroeger wel eens betwist; art. 262 burg. wetboek voorziet enkel, zoo zegde men, het beroep tegen het vonnis van aanneming en het eindvonnis, een verhaal tegen een tusschenvonnis mag dus niet toegelaten worden (Willequet blz. 170; Nr 3; Arntz T. I. Nr 426).

Vlaamsche Juristen
Abonneert U op het

RECHTSKUNDIG
WEEKBLAD !!!

Deze leer wordt heden niet meer gevolgd en thans wordt algemeen aangenomen dat art. 262 B. W. niet beperkend is en dat de wetsbepalingen neergeschreven in art. 451 en 452 wetb. burg. rechtspleging, die het beroep tegen beslissingen op tusschengeschil regelen, hier ook van toepassing zijn.

Verbreking, 21 April en 23 Mei 1884, Pas. I. 205,206;

Brussel, 5 Januari 1910 P. P. 237.

Uw Hof heeft dus te beslissen of H... gerechtigd is het betwiste dagboek in de debatten voor te brengen.

Om zich tegen het overleggen van dit stuk te verzetten, steunt beroepster zich: 1) op het vertrouwelijk en geheim karakter van het document dat de belichaming zou zijn van hare intieme gedachten en waarop zij een onvervreemdbaar en onschendbaar recht zou bezitten;

2) Op het feit dat de bedoelde agenda op onrechtmatige wijze in handen van beroepene zou gekomen zijn.

Eerste middel

Volgens de nota bij den bundel van beroepster gevoegd en die de samenvatting daargestelt der kundige pleidooi door haar verdediger voorgedragen, zou het onvervreemdbaar recht waarop V... A... zich beroept, gesteund zijn op een moreel recht — «un droit moral» — dat benevens het zakelijk en persoonlijk recht zou bestaan.

Het begrip van «moreel recht» zag het licht over een zestigtal jaren in de Fransche rechtsleer om als grondslag te dienen tot de bescherming der geestelijke eigendommen.

Benevens het zakelijk recht dat schrijvers en kunstenaars bezitten op de uiting hunner gedachten, op de verwezenlijking hunner gevoelens, zou ook een «moreel recht» bestaan op de gedachte zelve, op de vinding van den geest, op het innig begrip van het verstand; zie.

Pouillet. Traité de la propriété littéraire et artistique; de Bochrave. Evolution historique du Droit Moral; de Gorguette d'Argoeuves. Le Droit moral de l'auteur; Pierre Masse. Le Droit Moral, en anderen.

De Duitsche rechtsleer, namelijk Dr Kohler — Urheberrecht an Schriftwerken — spreekt van «Persönlichkeitsrecht» waar de scheppingen van den geest in nauw verband gesteld worden met den persoon zelf en zooals deze onaantastbaar zouden zijn.

Het «Droit Moral» of het «Persönlichkeitsrecht» waaronder de meeste uiteenlopende rechten werden gebracht is dus eene nieuwe juridische opvatting, geschapen door rechtleer en rechtsspraak, en voor wiens bestaan althans in de Belgische wetgeving geen grondslag te vinden is.

In een voorwoord aan het hoogergenoemd werk van d'Argoeuves, dat in 1926 verscheen, schrijft professor René Cassin:

«Il existe dans le public une certaine curiosité non exempte d'inquiétude sur la signification de ce droit moral auquel les gazettes littéraires et judiciaires font des allusions plus fréquentes que claires.»

Het verslag over de werkzaamheden der Commissie van Letteren en Kunsten, bij de Volkerenbond, waar onder voorzitterschap van den heer Destrée, in Juli 1927, het nieuw begrip van moreel-recht, werd besproken, behelst, onder meer, de volgende opmer-

kingen. «Les juristes se sont heurtés à la grave question de la détermination du contenu du droit moral; leurs efforts laissent encore des points obscurs sur la voie non seulement de la solution, mais aussi de la découverte des principes fondamentaux du droit moral». (La protection internationale du Droit d'Auteur blz. 43).

Eindelijk, in eene studie «La nation juridique du droit moral de l'auteur» welke de heer Ed. Silz, verleden jaar, liet verschijnen in de «Revue trimestrielle du Droit Civil» (1933 blz. 331) leest men nopens die juridische schepping. «Si le principe de la protection est incontestable son régime n'en présente pas moins en droit positif français une grande imprécision qui s'explique par une conjugaison de différents facteurs... d'une façon générale en aucun domaine la protection de la personnalité n'est réglée d'une façon précise en droit moderne... le code est absolument muet... c'est la jurisprudence qui a dû la créer de toutes pièces.»

Deze enkele aanhalingen wijzen er U op dat het moreele recht nog een uiterst vaag begrip is, waarvan gezaghebbende schrijvers zich nog geen klaar en juist denkbeeld hebben kunnen vormen.

Indien ik de uiteenzetting van beroepster wat breedvoerig ben tegemoet gekomen, is het alleen omdat ik van meening ben dat het openbaar ministerie voor plicht heeft het Hof zooveel mogelijk toe te lichten, want ik ben overtuigd dat de gansche argumentatie van beroepster hier nevens de kwestie is en dat het moreel recht hier ter zake niets te maken heeft.

Inderdaad in al de studie's over dit rechtssysteem wordt er altijd gewag gemaakt van «scheppingen» van den geest, van «gewrochten» van 's menschen brein; wat volgens die leer op bescherming mag aanspraak maken is de vrucht van intellectueelen arbeid, de vindingen gesproken uit geestelijke inspanningen. «C'est le travail de l'esprit qui constitue le fondement à la protection légale» schrijft de Borchgrave (blz. 69).

Wanneer men nu kennis neemt van het betwiste dagboekje, wanneer men zich rekenschap geeft dat in dit agenda, enkel en alleen gebeurtenissen uit het dagelijksch leven van vrouw H... werden neergeschreven, moet men bekennen dat het werkelijk gewaagd is hier beroep te doen op verheven beschouwingen zooals de wettelijke bescherming der gedachten.

Het is toch niet ernstig te beweren dat aanstippen zooals: «au cinéma-palace; souper en ville; soir en ville chercher cigarettes; à la zoologie avec Ida; à la maison», enz... scheppingen van den geest zijn waarop men een bijzonder eigendom bezit.

Men staat waarlijk versteld te hooren pleiten dat aanmerkingen zooals: «conduit mon Poussy à la gare — mon Poussy vient me voir et repart le soir — à Ostende chez mon Poussy — toute la journée chez Poussy — Poussy fâché ne vient pas» en ook nog deze: «à la maison surpris par le fou — le fou vient vers 11 h. — Gust tôt à la maison Poussy encore chez moi» dat zulke aanmerkingen, zeg ik, de belichamingen zijn van intellectueele vindingen waarop beroepster een onvervreemdbaar en onschendbaar recht heeft.

Wat men in het dagboekje te lezen krijgt zijn loutere feitelijke en prozaïsche bestatigingen die niets

gemeens hebben met verstand of geest, en ik vraag mij af hoe, langs den weg van het moreel of persoonlijkheidsrecht, eene juridische verrechtvaardiging voor bescherming van dergelijke geschriften zou gevonden worden.

Is nu beroepster gerechtigd zich te steunen op het intiem karakter van het dagboekje om zich tegen de voorlegging van dit stuk te verzetten? Dit is een tweede aanblik van het vraagstuk dat volgens mij toch ook op ontkennende wijze dient opgelost.

Inderdaad zooals beroepene het met rede doet opmerken, dragen alle handelingen die van aard zijn de huwelijksrouw te schenden, een persoonlijk en geheim karakter en zoo die intieme aard voldoende ware om een bewijsschrift van de hand te wijzen, dan zou de wetgeving op de bewijsvoering in zake van echtscheiding onmogelijk kunnen toegepast worden.

Trouwens verbiedt geen enkele wettekst het overleggen van vertrouwelijke stukken; wat meer is, art. 388 s. w. gebiedt om zoo te zeggen het voorbrengen van vertrouwelijke documenten wanneer het beslist dat de eenige bewijzen die tegen de medeplichte van overspel kunnen toegelaten worden, behalve betrapting op heeterdaad, deze zijn welke blijken uit brieven of andere door hem geschreven stukken.

Indien zulke bewijsvoering toegelaten wordt in strafzaken bestaat er geene reden die niet te dulden in zake van echtscheiding. (Zie advies M. adv. gen. Pholien voor arrest Verbrekingshof 27-II-13 (P. I. 123).

De overlegging van vertrouwelijke brieven als bewijsschriften in burgerlijke zaken is, weliswaar, nog al veel betwist geweest.

Volgens zekere schrijvers en ook volgens enkele beslissingen van hoven of rechtbanken, zouden de beginselen die het eigendomsrecht en het geheim der vertrouwelijke geschriften beheerschen ook toepasselijk zijn in zake van echtscheiding en van scheiding van tafel en bed. Deze brieven zouden enkel mogen voorgebracht worden mits uitdrukkelijke toestemming van schrijver en van bestemming (Laurent t. II. Nr 201; Arntz Nr 419; Willequet, blz. 71).

Enkele juristen zooals Eug. Hanssens («Du secret des lettres» nr 296) die deze zienswijze bijtrecken, nemen nochtans aan dat de man in zijn echtelijk gezag het recht schept intieme brieven aan zijne vrouw gericht, tot staving van zijn eisch tot echtscheiding voor te leggen.

De thesis van Laurent Arntz en andere en zelfs deze van Hanssens, hebben thans vooral sedert het arrest van het Verbrekingshof van 27 Februari 1913 (Pas. I-123) nog weinige aanhangers. Rechtsleer en rechtspraak zijn het nu eens om te verklaren dat het beginsel der onschendbaarheid van het briefgeheim moet wijken in zake van echtscheiding, voor een hooger sociaal belang en dat, in dergelijke gedingen, intieme geschriften in rechte mogen voorgelegd worden wanneer zij niet op onrechtmatige wijze in het bezit zijn gekomen van deze die er gebruik wil van maken.

(Gerard nr 58; Pierrard t. II. Nr 524;

Planiol et Ripert t. II, Nr 574; Collin et Capitant t. I. blz. 224 C; Josserand t. I. 939.

Hof van Verbreking, Frankrijk, 5 Mei 1918, Sirey, 1918-19, I. 175; Gent, 15 Januari 1930 Pas. II. 65).

Het stelsel dat thans aangenomen wordt voor vertrouwelijke brieven waar derde personen in betrokken zijn, is stellig toepasselijk op eenzijdige geschriften zooals het bewuste dagboekje dat door vrouw H... voor eigen gebruik werd gehouden.

Het toelaten der voorbrenging van bedoeld stuk is overigens volkomen logisch want indien, op klacht in overspel vanwege H... tegen zijne vrouw, het boekje weskwestie door den onderzoeksrechter was aangeslagen geworden, dan had beroepene zonder de minste twijfel, een afschrift van het strafrechterlijk dossier, bewijsstuk inbegrepen, aan den burgerlijken rechter, die over den eisch tot echtscheiding te beslissen had, mogen voorleggen.

Tweede middel

Een tweede zetel van het verweer tegen het overleggen van het dagboekje wordt door beroepster gevonden in eene onrechtmatige daad die zij haar echtgenoot ten laste legt: deze zou namelijk op ongeoorloofde wijze in het bezit van het bewuste stuk gekomen zijn.

Zooals het bestreden vonnis het met rede verklaart, behoort het beroepster het bewijs te leveren der echtheid harer aantijgingen, daar H..., zich steunende op art. 2279 B. W. het bezit van het boekje, dat een roerend goed is als titel mag inroepen.

Beroepene beweert de agenda gevonden te hebben na het vertrek zijner vrouw uit de echtelijke woning en ik zie niet in welke onrechtmatige daad hij zou hebben bedreven met zich dit boekje toe te eigenen na bestatigd te hebben dat het op klaarblijkende wijze de ontrouw zijner vrouw aan het licht bracht.

De beginselen over het delict van bedrieglijke verbergings voorzien door art. 508 s. w. zijn niet toepasselijk op echtelingen, beroepene beweert dat het dagboekje als «res derelicta» in zijn bezit kwam en beroepster bewijst de ongegrondheid dezer bewering niet.

Het tweede middel door beroepster aangewend is even als het eerste van allen grond ontbloomt.

Er bestaat bijgevolg geene aanleiding om in deze zaak anders te oordeelen dan den eersten rechter en ik besluit tot de bevestiging van het bestreden vonnis.

BURGERLIJKE RECHTBANK VAN DENDERMONDE.

22 December 1934.

Voorzitter : M. Van Ginderachter
Pleiters : Mfers Orban, De Wolf en Van Gestel.

BEROEP. — AKTE VAN BEROEP. — DATUM NOODZAKELIJK. — Vernietiging van Fiskalen Zegel niet voldoende als Aanduiding der Maand. — Zekerheid van Datum voortvloeiende uit Feitelijke Gegevens. — Geldigheid.

Art. 61 en 456 Burg. Rb. vergen vermelding van jaar maand en dag van het exploit op straf van nietigheid. De vernietiging van den fiskalen zegel kan niet als element van aanduiding van datum ingeroepen worden. Wanneer twijfel nopens den datum

onmogelijk is ten gevolge van andere gegevens is het exploit geldig.

General Accident t/ Masier.

Gehoord partijen in hunne middelen en besluitselen;

Gezien de stukken van het geding en namelijk het vonnis verleend door den Heer Vrederechter van het kanton St Nikolaas-Waes, dd. 14 Mei 1934, in geregistreerde uitgifte voorgebracht;

Overwegende dat in de kopij van de akte van beroep door deurwaarder Van P., aan geïntimeerde beteekend, als datum vermeld staat: «Ten jare 1934, den vijf en twintigsten», zonder aanduiding van maand;

Overwegende dat geïntimeerde de nietigheid van de akte van beroep opwerpt, om reden dat deze akte geen vasten datum draagt;

Overwegende dat door de rechtsleer en de rechtspraak algemeen aangenomen wordt dat het dubbel van een exploit het origineel vervangt voor degene aan wien het beteekend wordt; dat dus dient onderzocht of de kopij aan geïntimeerde beteekend, de vereischten vervult van de art. 456 en 61 Bung. Rb.

Overwegende dat de leemte in gezegde kopij door geen andere melding van de akte van beroep aangevuld wordt; dat de vernietiging van den fiskalen zegel met den stempel van den deurwaarder, dragende den datum van 25 Mei 1934, ter zalke zonder invloed is, daar die vernietiging ook voor de beteekening van het exploit heeft kunnen plaats hebben;

Overwegende nochtans dat het voor geïntimeerde geen den minsten twijfel kan lijden, dat het beroep tijdig werd ingesteld;

Dat, immers, tusschen den datum waarop het vonnis geveld werd — 14 Mei 1934 — en deze waarop geïntimeerde pleitbezorger heeft gesteld — 2 Juni 1934 — er maar een 25sten der maand voorkomt, en dat is de vijf en twintigsten Mei, hetzij den dag binnen den termijn van beroep;

Overwegende dat in die omstandigheden de opwerping van geïntimeerde ongegrond voorkomt;

Om deze redenen, de Rechtbank,

Zetelende in graad van beroep, alle tegenstrijdige besluitselen van de hand wijzende, verklaart de beroepsakte geldig; beveelt aan geïntimeerde ten gronde te besluiten;

Versendt te dien einde de zaak naar de terechtzitting van 17 Januari 1900 vijf en dertig.

Kosten voorbehouden.

NOTA.

De voorbereidende besprekingen van het Wetboek van Burgerlijke Rechtspleging zeggen weinig omtrent de kwestie door de rechtbank beslist.

Alleen lezen wij erin dat de gedaagde moet weten «pourquoi il est cité, par quel motif, a quel tribunal, à quelle époque (Discours de Treilhard Locré IX p. 255 n° 18. Discours de Faure n° 28 Locré IX p. 271.)

De rechtsleer is het echter eens dat de datum eerst en vooral voor doel heeft uit te maken of de vraag tijdig werd ingediend. (Zie Garsonnet et César Bru T. II, n° 102 en Bonnecase et Laborde-Lacoste Précis Élémentaire de Procédure Civile T. I. blz. 208).

Zij heeft om te weten of een exploit als nietig moet aanzien worden of niet de theorie vooropgesteld welke zij noemt «la théorie des équipollents» en de rechtbank heeft

dan ook aangenomen dat wanneer de datum bv. op eene andere wijze met zekerheid kan worden vastgesteld eene vergissing of vergetelheid van den datum niet de nietigheid mag voor gevolg hebben.

Het hierna aangehaalde arrest van 29 Oogst 1865 zegt duidelijk: «L'omission du mois dans l'indication de la date d'un exploit d'appel n'est pas une cause de nullité lorsque cette omission est supplée par les autres énonciations de l'acte qui permettent d'en compléter la date avec certitude et précision.»

Bonnecase et Laborde-Lacoste, blz. 211.

Garsonnet et César Bru t. 2, blz. 167.

Glasson et Colmet-Daage Proc. Civile, I, 364.

Brussel, 21 April 1831. Pas. 1831?1840, II p. 104.

Charleroi 1858 Bel. Jud. 1859, 1°.

Louvain 1873 B. J. 1008.

Cass. Fr. 29 août 1865 D. P. 1865, I, 329.

Cass. Fr. 2/7/1932 Gaz. Pal. 1932, n° 310.

Zie ook belangrijke voetnotas in Garsonnet et César Bru t. 2, blz. 167 en 168. P. M. O.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE BRUGGE.

7 Juni 1934.

Referendaris: M. Ed. Maertens.

Pleiters: Miers Mens Ancot en Deschepper.

HANDELSVENNOOTSCHAPPEN. — ONTSLAG. — ART. 126 DER WET OP DE VENNOOTSCHAPPEN. — OPENBARE ORDE.

Art. 126 der wet op de vennootschappen is van openbare orde; alle hiermede strijdige overeenkomsten moeten als niet bestaande beschouwd worden. In art. 118 is er enkel spraak van de voorwaarden waarin het recht van ontslagneming zal uitgeoefend worden.

Indien de stichtingsactie deze voorwaarden niet regelt, mag het ontslag genomen worden ingevolge art. 122, 125 en 131.

D c. t/ S. v. C.

Aangezien eischer vraagt dat er voor recht zou gewezen worden dat hij sedert 12 Februari 1934, ontslaggever is en diensvolgens dat verweerster zou verwezen worden tot de betaling van eischers aandeel geschat op 52.000 fr.;

Dat hij op bijvoeglijke wijze de benoeming van deskundigen vraagt om de berekening van zijn aandeel vast te stellen volgens de laatste goedgekeurde bilans, onder voorbehoud van schadevergoeding voor het verleden en de toekomst;

Aangezien hij in zijne laatste besluitselen zijne vraag als volgt verbeterd en aanvult:

1) Zijn aandeel moet berekend worden volgens de balans van 1932 en is betaalbaar op 12 Februari 1935 met 52.745.71 frank;

2) Bijvoeglijk indien zijn aandeel moet berekend worden volgens de balans van 1933, zoo vraagt hij als schadevergoeding het verschil tusschen het bedrag van zijn aandeel in de balans van 1932 en dat van 1933;

Aangezien verweerster de geldigheid van het ontslag niet betwist, doch opwerpt dat dit aandeel moet berekend worden volgens het art. 126 der wet over de handelsvennootschappen dus volgens de balans van 1934;

Dat de ontbinding van de vennootschap op 18 Maart 1934 gestemd werd en dat de vereffenaars op 8 Maart 1934 benoemd werden;

Dat eischers aandeel dus berekend en uitbetaald zal worden met de vereffening;

Aangezien het art. 18 der standregelen bepaalt dat het bedrag van het aandeel van den ontslaggever zal berekend worden volgens de laatste goedgekeurde balans, bepaling die overeenstemt met de oude wetgeving van 18 Mei 1873;

Aangeziende memorie van toelichting (ok. repr. Docum. session 1882-83 blz. 169) aantoon, hoe dit stelsel indruischte tegen de gevoelens van broederlijkheid, die het wezen zijn van de vennootschap, omdat de welingelichten, 6 maanden tijd hadden om weg te trekken, wanneer de zaken slecht draaiden en zich nochtans konden ontlasten van alles wat voor hunne ontslaggeving gebeurd was, met ze tot op een vroeger tijdstip te doen terugwerken;

Aangezien het aanvaarden van eischer's stelsel noodlottige gevolgen zou hebben; dat het ontslaggevend lid zoodanig zou bevoordeeld worden na een gunstig jaar, dat meestal of al de andere leden ook ontslag zouden nemen en hun aandeel volgens de laatste balans zouden opeischen;

Dat zij aldus gansch het actief zouden bemachtigen of ten minste schuldeischers zouden worden van de vennootschap en het passief zouden komen bezwaren, ten nadeele van de ware schuldeischers;

Dat de vennootschap tot ontbinding en zelfs tot faillissement zou gedoemd worden met als gevolg dat de betalingen, aan de ontslaggevers gedaan, zouden moeten vernietigd worden en teruggegeven worden ingevolge het art. 446 faillietwet;

Dat er in deze zaak een onrechtvaardige en ongelijke behandeling zou gedaan worden ten voordeele van den ontslaggever, betaald volgens de laatste en gunstige balans en de niet ontslaggevers, wier aandeel zou berekend worden na een ongunstig jaar;

Dat de ontslaggever daarbij van een deel van de reservefondsen zou kunnen genieten en een hooger bedrag dan zijn aandeel in de maatschappelijke goederen zou ontvangen;

Aangezien de memorie van toelichting opmerkt dat men in de waarheid zou staan, indien de staat van goederen opgemaakt werd op het oogenblik van de ontslagneming, doch dat deze oplossing onmogelijk was;

Aangezien het art. 126 dus gestemd werd om de rechtvaardigheid jegens deelgenooten en schuldeischers en om het wezen van de samenwerking te doen eerbiedigen, dat het dus een beschikking van openbaar belang is, waartegen de bijzondere overeenkomsten niet kunnen strijden;

Dat het art. 18 der standregelen als niet geschreven moet beschouwd worden, in zoover het met art. 126 der wet onverenigbaar is;

Aangezien eischer vruchteloos opwerpt dat het art. 118 der stichtingsakt de voorwaarden van aanvaarding en van ontslagneming mag bepalen;

Aangezien het art. 119 duidelijk aantoon, dat het hier enkel gaat over het recht van ontslag te nemen, want indien de akt deze zaak niet regelt, zoo zullen de vennoten ontslag mogen nemen, doch met inachtneming van de drie stelregels, uitgedrukt in de art. 122, 126 en 131;

Dat de vennoten binnen de grenzen van deze art. alle vrijheid genieten;

Aangezien het ook ongegrond is op te werpen dat het art. 126 niet van openbaar belang is omdat het niet gerangschikt wordt bij de schikkingen die genomen worden in het belang van de derden; dat het art. 122 ook van openbaar belang is, alhoewel het bij deze schikkingen niet geplaatst werd;

Aangezien eischers aandeel dus in beginsel moet berekend worden volgens de balans van het jaar 1934 en niet volgens degene van 1932;

Aangezien de rechtbank zich niet te bekommeren heeft met de ontbinding van de vennootschap, die na het inspannen der vordering gebeurd is, alhoewel de balans van 1934 dezelfde zal zijn als de balans van de vereffening, dat deze eenzelvigheid slechts een rechtelijk gevolg is dat buiten het raam van deze vordering valt;

Aangezien de hoofdvordering dus ongegrond is;

Aangezien de bijvoeglijke vordering niet ontvankelijk is daar zij in het inleidend exploit niet uitgedrukt is, waar slechts het recht om een dergelijke vordering in te dienen voorbehouden was;

Om deze redenen de Rechtbank geeft akt aan partijen dat eischers ontslagneming rechtsgeldig is, verwerpt het overige van de hoofdvordering als ongegrond, de bijvoeglijke vordering als niet ontvankelijk;

Veroordeelt eischer tot de gedingskosten;

Vonnis uitvoerbaar bij voornad en zonder borg, niettegenstaande elk verhaal;

CORRECTIONEELE RECHTBANK TE GENT

2e Kamer. 29 November 1934.

Voorzitter : M. Reyckler.

Rechters : MM. De Lanier en Van den Abeele.

Pleiter : Mter Stals.

VALSCHHEID IN GESCHRIFTEN. — GEBRUIK. VERJARING.

Wanneer de valsheid in geschriften en het gebruik ervan uitgaan van denzelfden dader, moeten zij beschouwd worden als één geheel en diensvolgens moet de verjaring berekend worden vanaf de laatste feiten van gebruik, dit zowel voor de valsheid zelf als voor het gebruik ervan.

Op. Min. t/ D. R.

Overwegende dat er geene afdoende bewijzen bestaan dat de 1ste betichte zich schuldig gemaakt heeft aan het feit C.

Overwegende dat het ten volle bewezen is dat de tweede betichte een vals stuk heeft opgemaakt, dat zij met het vals handteeken harer zuster Maria bekleed heeft;

Dat het ook bewezen is dat de tweede betichte heeft gebruik gemaakt van dit vals stuk;

Overwegende dat zij opwerpt :

I. Dat het feit A. verjaard is.

II. Dat in zake geen valsheid in geschriften kan bestaan, bij gebrek aan kwaad inzicht, omdat zij enkel getracht heeft goederen te behouden die haar eigen waren; dat gezegd geschrift geene schade kan berokkenen, daar derden geen recht hadden op die goederen; dat het gebruik van een stuk, dat uit

rechtskundig oogpunt niet als valsheid kan beschouwd worden, niet strafbaar is :

Ten aanzien van argument I.

Overwegende dat de tweede betichte bekent dat het betwist stuk, zijnde eene copij van een oorspronkelijk stuk in 1919 opgemaakt, door haar geschreven werd in 1923, en zij daarop de valsche handteekening harer zuster heeft gezet :

Dat zij ook bekent dat zij van dit stuk heeft gebruik gemaakt in den loop van 1933, door het voor te leggen aan den curator van het faillissement van haren echtgenoot, de eerste betichte;

Overwegende dat wanneer de valsheid in geschriften en het gebruik ervan uitgaan van denzelfden dader, zij moeten beschouwd worden als een geheel, en diensvolgens de verjaring moet berekend worden vanaf de laatste feiten van gebruik, dit zoowel voor de valsheid zelf als voor het gebruik ervan (Nypels et Servais, art. 197, Nr 4).

Dat er dus in zake geen spraak kan zijn van verjaring.

Ten aanzien van het argument II.

Overwegende dat het blijkt uit de stukken van den bundel dat de meubels in het valsch geschrift bedoeld, niet regelmatig werden aangegeven, 't zij in het huwelijkscontract van gemeenschap der aanwinsten, 't zij later, vóór het huwelijk, in den vorm voorgeschreven door art. 1396 en 1397 van het B. W.

Dat gezegde meubels dus, krachtens de uitdrukkelijke beschikking van art. 1499 B. W. in de gemeenschap van aanwinsten vielen, en niet onttrokken waren aan de schuldeischers van den gefailleerden echtgenoot, den eersten betichte : (W. van 18 April 1851, art. 560).

Overwegende dat het dus opvallend is dat de stelling der tweede betichte, namelijk «dat zij het recht had eigen goederen te vrijwaren tegenover derden door zichzelf eenen titel te maken» van allen rechtelijken grond ontbloot is, en op eenen schijngrond berust, vermits de betwiste goederen *niet* eigen waren en art. 1499 B. W. niet voor doel heeft de rechten der derden op deze goederen te verzekeren;

Overwegende dat de tweede betichte nog te vergeefs opwerpt dat het betwiste geschrift geene bindende kracht had, en enkel eene eenzijdige erkenning was ;

Overwegende dat bedoeld geschrift, hoe onbeholpen ook in den vorm, toch in zich hield al de bestanddeelen van eene overeenkomst waaruit bleek dat Maria d'Haese bepaalde meubels, die haar eigendom waren, in leen gaf aan Antoinette d'Haese, en deze zich uitdrukkelijk verbond gezegde meubels op eerste vraag terug te geven ;

Overwegende dat het bedrieglijk opzet, zoo voor het opmaken als voor 't gebruiken van het valsch stuk, ten overvloede blijkt uit de verklaringen door de tweede betichte afgelegd gedurende 't onderzoek (stuk 28, laatste blad) : «Ik heb het gedaan om deze eenige kleine meubels zonder waarde uit onzen ondergang te redden».

Overwegende dat het uit bovenstaande beschouwingen voortvloeit dat de tweede betichte zich heeft schuldig gemaakt aan de feiten sub letteris A. en B. der dagvaarding ;

Dat het feit sub litt. D. ten laste der tweede en derde betichten eveneens bewezen is voor wat betreft

de meubels ten huize der derde betichte aangeslagen, het kantwerk uitgesloten.

Om deze Redenen, de Rechtbank, alle verdere of strijdige conclusies verwerpende als ongegrond :

Rechtdoende op tegenspraak.

Ontslaat den eerste betichte van de vervolgingen zonder kosten.

Veroordeelt de tweede betichte :

Voor de feiten A. en B. tot eene gevangenisstraf van 1 maand + 50 fr. $\times$ 7 of 15 dagen.

Voor het feit D. tot eene gevangenisstraf van 1 maand + 100 fr. $\times$ 7 of 1 maand.

en aannemende voor wat de derde betichte betreft, verzachtende omstandigheden voortvloeiende uit haar vorig goed gedrag, veroordeelt ze tot eene gevangenisstraf van 15 dagen.

Beveelt de teruggave aan den faillieten boedel van de weggemaakte, verborgen of geheelde roerende goederen.

Beveelt dat onderhavig vonnis zal aangeplakt worden in de gehoorzaal der koop handelsrechtbank en eenmaal bij uittreksel ingelascht in «De Gazette van Gent» en «Gentenaar» solidair op kosten der tweede en derde betichten, invorderbaar op aanbieding van het kwijtschrift van den drukker.

Veroordeelt de tweede betichte tot 2/3 der kosten.

En de eerste en derde betichten solidair tot 1/3.

Opschorsing 5 jaar.

BIBLIOGRAPHIE

DR. DELLAERT RENE, zenuwarts, leeraar aan het hooger instituut voor opvoedkunde te Antwerpen.

Oorzaken der misdadigheid bij de jeugd, Antwerpen, De Sikkels, 1934.

In de brochurenreeks van de Vlaamsche opvoedkundige vereeniging, verscheen zoo juist van de hand van Dr. Dellaert, een beknopt doch degelijk overzicht over de oorzaken der jeugdmisdadigheid. De kernachtig opgestelde inleiding geeft ons het opzet van den schrijver weer : geen verhandeling voor professioneelen, doch een schets en een practische gids voor al deze die met opvoeding gelast is of het belang er van beseft.

Deze studie komt ten gepaste tijde, maar al te lang hebben op het stuk van de jeugdmisdadigheid zoowel in empirischen onzin als onpractisch getheoretiseerd, hoogtij gevierd. De terecht beroemde wet van 1912 heeft den weg aangewezen en de grondstellingen vastgelegd.

Na een studie over het misdadig kind en de misdaad bij het kind, twee zaken waartusschen een scheidslijn dient getrokken, komt de schrijver er toe de gewichtigste oorzaken te ontleiden.

Voorreest de erfelijkheid, en wijst er op dat niet de erfelijke belasting drijft niet noodzakelijk tot misdadigkomende omstandigheden een grooten rol spelen. De erfelijke belasting drijft niet noodzakelijkheid tot misdadigheid, doch het milieu door deze minderwaardigheid geschapen, zooals het huisgezin en zoo meer leidt veeleer tot verval.

De studie trouwens van de omgeving wordt speciaal onderzocht, en hieromtrent geeft de auteur ons enkele zeer nuttige gegevens en aanmerkingen. Na een kort overzicht over de geestelijke oorzaken, vat Dr. Dellaert de vruchten van zijn onderzoek samen en wijst aan elk der factoren zijn juiste plaats.

Voorwaar een interessante en levendig geschreven studie.

R. v. L.

INGEZONDEN BIJDAGEN

HET VOLKERENRECHT IN HET HEDENDAAGSCHE DUITSCHLAND.

De huidige Deutsche rechtswereld kent zijn officieel orgaan «Deutsches Recht» dat een eigenaardig kenmerk vertoont, namelijk, de verwonderlijke eensgezindheid in stelling en verdediging van opvattingen. Het systematische is er zelf zoo ver in doorgedreven dat gansche nummers bijna uitsluitend aan eenzelfde onderwerp gewijd zijn, die dan door verschillende en gezaghebbende juristen worden belicht.

Een der laatste nummers van den jaargang van 1934 behelst een overzicht over de gedachte der goede trouw in de verschillende vakken van het recht. En als eerste opstel geeft ons Professor Walz uit Breslau enkele trouwens zeer doorvoelde bemerkingsnopens de «Treuegedante im Völkerrecht».

Men kan het niet onteuzen dat het opstel hoofdzakelijk doelt als de geheele campagne in dat opzicht, de grondslagen van het verdrag van Versailles aan te tasten, bijzonderlijk in betrekking met de regeling der Saarkwestie.

We willen uit dit opstel enkele kenschetsende bemerkingsnopens vermelden, namelijk de studie door den steller gewijd aan het principieel «pacta-sunt-servanda» in het volkenrecht.

Steller zegt dat de heerschende rechtsleer dit principieel als grondslag van het volkenrecht aanschouwt. Alle andere rechtsprincipiën dienen bijgevolg afgeleid van deze hoogste stelling. Tegenover dit wat schrijver noemt «pacta-sunt-servandaïsme», staat de clauselethe.

De theorie van de rebus sic stantibus is voldoende bekend en zelfs berucht opdat we er hier langer zouden over uitwijden; doch Dr. Walz geeft nochtans toe dat ook hier de «Treuegedanke» niet kan behouden blijven, daar de steeds wisselende maatschappelijke en internationale verhoudingen het onmogelijk

maken deze gedachte hoog te houden buiten de onvermijdelijke interesse-conflikten.

Tegenover deze beide opvattingen van de absolute waarde der afgesloten verdragen en van de beperkte kracht der overeenkomsten tengevolge der clausele rebus sic stantibus, stelt schrijver de nationaal-socialistische volkerenrechtsidee. Deze opvatting uitgaande van de pluralistische rechtsgroepering van het wereldrechtsuniversum, erkent benevens de eigene staatskundige ingerichte gemeenschap, de volksgemeenschap in andere staten gevormd en aanschouwt het staatsverdrag als den rechtsvorm der internationale samenwerking.

Het verdrag is echter geen souverain van de rechtsorde, doch eraan ondergeschikt. Hieruit volgt dat verdragen die afgedwongen werden of die het zelfbeschikkingsrecht of de gelijkberechtiging der volkeren met de voeten treden, dus in tegenstrijd zijn met de «Treuegedanke».

Hieruit volgt dat geene verplichting op dezen grondslag mogelijk is.

Na nog enkele beschouwingen nopens het gemeenschapsverdrag en het eenvoudig doelverdrag, besluit de steller van het artikel dat de nationaal-socialistische volkerenrechtsidee, de volle ontplooiing vordert van de gedachte der goede trouw, daar het recht van verdragen af te sluiten onderworpen is aan het principieel der goede trouw.

De grondslag nu van alle geldelijke verplichting moet de gemeenschapsgedachte zijn. Het absoluut principieel van de pacta-sunt-servanda moet dus geweerd worden volgens Dr. Walz, omdat het de grondstellingen van het volkenrecht schendt.

Alleen de nationaal-socialistische gedachte is bij machte, besluit de auteur, om aan dit principieel van de pacta-sunt-servanda een integrale verwezenlijking bij te zetten.

Wat ook theoretisch van deze stelling kan gezegd worden, het is nochtans aan geen twijfel onderhevig dat deze gedachten ingang hebben gevonden bij velen en met vuur verdedigd worden, wat ook hun innerlijke waarde moge wezen.

WETGEVING

Koninklijk besluit van 10 Januari 1935 tot wijziging van de wetten op de bevoegdheid en de rechtsvordering in strafzaken, alsmede van artikel 565 van het wetboek van strafrecht.

Verslag aan den Koning

Sire,

Luidens artikel 3 der wet van 7 December 1934 tot aanvulling van de wet van 31 Juli van hetzelfde jaar, waarbij aan den Koning bepaalde machten worden verleend met het oog op het economisch en financieel herstel en de vermindering van de openbare lasten, kan de Koning onder meer, «de wetten op de bevoegdheid en de rechtsvordering in strafzaken en artikel 565 van het Wetboek van Strafrecht wijzigen.»

Zooals de memorie van toelichting van het ontwerp, dat tot die wet leidde vaststelt, laat de aldus aan de regering

overgedragen macht aan deze toe in de wetgeving de hervormingen in te voeren, die zijn voorgesteld geworden door een wetsontwerp dat op 26 Januari 1934 in de Kamer der Volksvertegenwoordigers ter tafel werd gelegd (Bescheiden, n° 103).

Dit is het doel van het wetsontwerp dat de regering de eer heeft aan Uwe Majesteit voor te leggen.

Artikel 1 van het ontwerp-erkent de bevoegdheid van den politierechter in een reeks weinig erge misdrijven en heft stilzwijgenderwijze de bepalingen op van de bijzondere wetten waarbij aan de correctionele rechtbanken bevoegdheid wordt gegeven om van die misdrijven kennis te nemen (inzonderheid artikel 26 der wet van 19 Januari 1883 op

de riviervisscherij en artikel 132 van de Boschwet). Het door de wet van 1 Mei 1849 gehuldigde beginsel wordt hier ons toegepast op een ruimeren voet, hetgeen door den aard van de misdrijven ruimschoots is gewettigd.

Voor diegene onder deze misdrijven, die bedoeld zijn bij artikel 1 en die een wanbedrijf uitmaken behoudt het ontwerp trouwens aan den procureur des Konings het recht voor om een opsporingsonderzoek te doen of een gerechtelijk onderzoek te vorderen. Zoo een gerechtelijk onderzoek gevorderd wordt, zal de raadskamer te beslissen hebben over het onderzoek, overeenkomstig de artikelen 128 en 129 van het Wetboek van Strafvordering. Als de procureur des Konings slechts een opsporingsonderzoek zal hebben gedaan zonder den onderzoeksrechter in de zaak te betrekken, zal hij de zaak naar den ambtenaar van het openbaar ministerie bij de politierechtbank verwijzen, indien hij oordeelt dat er aanleiding tot vervolging bestaat.

Wat de benadeelde partij betreft, zij zal zich alleen voor de politierechtbank burgerlijke partij kunnen stellen, tenzij de procureur des Konings de zaak bij den onderzoeksrechter aanhangig gemaakt heeft. In laatstbedoeld geval, kan zij zich reeds voor den onderzoeksrechter burgerlijke partij stellen.

Het spreekt vanzelf dat de politierechtbanken haar bevoegdheid behouden voor de wanbedrijven waarvan de kennisneming haar door een bijzondere bepaling is toegekend. Zoo het ontwerp in 10° van het nieuw artikel 138 van het Wetboek van Strafvordering daarvan uitdrukkelijk melding maakt, dan is het om er duidelijk op te wijzen dat die wanbedrijven onderworpen zijn aan het door de eerste alinea van dat artikel gemaakte voorbehoud.

Artikel 1 van het besluit past vervolgens op den politierechter de regelen toe die door het Wetboek van Strafvordering worden voorgeschreven betreffende de bevoegdheid van de correctionele rechtbanken «ratione loci» of «ratione personæ». Men weet tot welke praktische moeilijkheden de huidige wetgeving aanleiding geeft: zij beperkt de bevoegdheid van de politierechtbanken tot de in het kanton gepleegde misdrijven, zonder dat men inziet welk de eigenlijke reden is waarom haar bevoegdheid aldus beperkt is.

Eindelijk brengt het artikel een aanzienlijke wijziging aan de beginselen van de wet van 1 Mei 1849. Deze wet, waarbij de kennisneming van sommige wanbedrijven aan de politierechters wordt opgedragen, stelde in haar artikel 2, een maximum vast voor de straffen, die zij zouden mogen opleggen, en bracht van rechtswege de hoogere straffen tot dit maximum terug. Die bepaling waarvan het toepassingsgebied door artikel 2 der wet van 5 Juni 1934 beperkt was geworden, wordt door dit ontwerp volledig opgeheven.

Het wantrouwen waarvan zij blijk gaf tegenover de politierechters is niet gewettigd. Voortaan is bevoegdheid toegekend aan de politierechters om de correctionele straffen, om het even dewelke, toe te passen op de misdrijven die hun in het bijzonder, maar beperkenderwijze, ter berechting worden opgedragen.

Artikel 2 van het besluit voorziet de opheffing van artikel 192 van het Wetboek van Strafvordering, waarbij bepaald wordt dat, wanneer de correctionele rechtbank, krachtens de eerste alinea, de kennisneming van een misdrijf, dat onder de bevoegdheid van den politierechter valt, voor zich houdt, haar vonnis in hoogsten aanleg is gewezen. Die afwijking van het beginsel van de twee graden van rechtsmacht is des te minder te verstaan, daar de rechtbank, wanneer zij uitspraak doet over een overtreding, omdat deze overtreding verknocht is met een bij die rechtbank aangebracht wanbedrijf, slechts een vonnis in eersten aanleg verleent. (Cass. 17 Maart en 16 Juni 1924, Pas. 1924, I, blz. 164 en 408).

Hetzelfde artikel 2 doet in alinea 1 van gezegd artikel 192, de woorden: «indien de publieke partij of de burgerlijke partij de verwijzing niet gevraagd heeft» wegvallen. Dat recht zal zonder gevolg blijven daar het beroep tegen de gewezen beslissing ontvankelijk is; het is overigens

niet te verdedigen dat, terwijl bedoeld recht aan de volgende partij toegestaan is, het aan den verdachte zou geweigerd worden.

Uit hoofde van de wijzigingen, door het nieuwe artikel 139 aangebracht aan de territoriale bevoegdheid van den politierechter, doet artikel 3 van het besluit, in artikel 565 van het Strafwetboek, de woorden «en door dezelfde rechtbank» wegvallen.

* * *

Het wetsontwerp, neergelegd in den Senaat op 29 Juli 1926, bevatte een bepaling (art. 79), waarbij een summier rechtspleging vóór de politierechtbanken ingevoerd werd.

Die bepaling, goedgekeurd door de Senaatscommissie voor Justitie in haar verslag van 21 Juni 1927 (besch. n° 156) had geen verder parlementair gevolg.

De summier rechtspleging die daardoor ingevoerd werd, vergde de tusschenkomst van den rechter, en de beslissing waarmede die rechtspleging besloten werd, was een vonnis evenals datgene dat in de gewone rechtspleging gewezen wordt.

Heel anders is de regeling voor sommige overtredingen, ingevoerd door artikel 11 van het wetsontwerp op de politie van het wegverkeer dat, op 25 Februari 1932, door den Senaat aangenomen werd (Kamerbesch., n° 149, zittingsjaar 1931-1932).

Volgens dit artikel 11, en behoudens het daarin aangevoerd geval, «zal het openbaar ministerie, indien het meent slechts een geldboete te moeten eischen, den overtreder verzoeken, bij aangeteekend schrijven, in handen van den ontvanger der registratie, binnen de acht dagen, een bedrag van 50 frank te storten.

» Indien, voegt het artikel er aan toe, «de storting binnen dezen termijn wordt gedaan, zal geene vervolging worden ingesteld.»

Dat stelsel van minnelijke schikking komt overeen met dat ingevoerd door artikel 74 van het Nederlandsch Wetboek van Strafrecht (1).

Het is een dergelijke regeling, die wij den Koning voorstellen op een meer algemeene wijze toepasselijk te maken op de misdrijven die onder de bevoegdheid van de politierechtbank vallen, ten einde, beter dan door het ontwerp van 29 Juli 1926, den beoogden uitslag te bereiken, d. i. de vermindering van de gerechtskosten en de ontlasting van de rechtbanken.

Volgens artikel 4, kan het openbaar ministerie bij de politierechtbank, wanneer het acht enkel een geldboete of wel een geldboete en de verbeurdverklaring te moeten vorderen, den overtreder verzoeken een bedrag te betalen en, in voorkomend geval, te verklaren afstand te doen van de aan verbeurdverklaring onderhevige goederen, en, indien die voorwerpen niet in beslag genomen werden, deze uit te leveren op de plaats, aangeduid door het openbaar ministerie. Door de storting en eventueel door het afstand doen en de uitlevering van de aan verbeurdverklaring onderhevige goederen, vervalt de publieke vordering.

Het bedrag dat men den overtreder verzoeken zal te betalen, zal ten hoogste het maximum zijn van de voor het misdrijf voorziene geldboete, verhoogd met de opdecimen voorzien door de wet houdende toepassing van opdecimen op de geldboeten in strafzaken, en ten minste dertig frank niet verhoogd met opdecimen.

Door den tekst wordt van de toepassing van de nieuwe bepaling uitgesloten: het geval waarin het misdrijf schade toegebracht heeft aan een ander, of het al dan niet schade aan den persoon of aan goederen geldt, daar de zaak in die onderstelling aanleiding geven kan tot het stellen van burgerlijke partij.

Voor de toepassing van de nieuwe bepaling zijn dus drie voorwaarden vereischt:

1° Het misdrijf moet onder de bevoegdheid vallen van de politierechtbank;

2° Het mag geen schade aan een ander hebben toegebracht;

3°. Het is noodig dat het openbaar ministerie wettelijk enkel geldboete kan vorderen of wel geldboete en verbeurdverklaring, hetgeen het gebruik van de nieuwe rechtspleging uitsluit wanneer het misdrijven geldt waarvoor de wet zonder voorbehoud en zelfs in geval van verzachtende omstandigheden den rechter zou verplichten een andere straf of een anderen maatregel toe te passen dan de geldboete en de verbeurdverklaring, bijvoorbeeld, een hoofdgevangenisstraf, een ontzetting van rechten of een onbekwaamheid.

Daarentegen, zijn in de uitdrukking «verbeurdverklaring» noodzakelijk de bij de wet voorgeschreven en bij de verbeurdverklaring behorende maatregelen begrepen, zooals de venieling van de verbeurdverklaarde voorwerpen.

Het zou kunnen voorkomen dat een ambtenaar van het openbaar ministerie, zich vergissende aangaande het voorhanden zijn van de eene of de andere dezer voorwaarden, of niet wetende bij voorbeeld dat schade aan een aan toegebracht is geworden, ten onrechte aan den overtreder het voorziene verzoek richt en dat deze laatste de voorgestelde storting doet.

Eene in deze voorwaarden gedane betaling zal de publieke vordering niet doen vervallen. Het recht van vervolging blijft onverkort, onder voorbehoud echter van de eventuele terugbetaling van het gestorte bedrag en van de door den overtreder afgestane of uitgeleverde goederen. Evenzoo zal de benadeelde partij al haar rechten behouden en inzonderheid het recht haar vordering aanhangig te maken of wel bij de burgerlijke rechtbank of wel bij de strafrechtbank.

Wanneer, bij toepassing van den nieuwen regel, de publieke vordering vervallen is, kan er geen spraak van zijn de getroffen minnelijke schikking gelijk te stellen met een vonnis. Het ontwerp zou zoo iets niet kunnen zeggen zonder tegen de grondwettelijke beginselen betreffende de vonnissen in te gaan. Derhalve kan het misdrijf, waaromtrent een dergelijke minnelijke schikking werd getroffen, in zake herhaling niet in aanmerking komen.

Toch sluit het ontwerp van de ingevoerde rechtspleging de misdrijven niet uit voor welke de wet een verzwarende straf in geval van herhaling uitvaardigt, noch de bij herhaling gepleegde misdrijven.

Nochtans, opdat de ambtenaar van het openbaar ministerie zou weten of er door hem enkel een geldboete, of geldboete en verbeurdverklaring dienen gevorderd en of de door het ontwerp voorziene rechtspleging dient toegepast te worden, moet hij niet alleen het gerechtelijk verleden van den verdachte kennen, zooals dat blijkt uit den staat van inlichtingen en uit de uittreksels uit het strafregister, maar dient hij eveneens te weten of op den verdachte het regiem van de minnelijke schikkingen reeds toegepast werd, in welke mate en voor welke soort misdrijven.

Met het oog daarop, zullen door de administratieve onderrichtingen gegeven worden, opdat voor elke minnelijke schikking door den ambtenaar van het openbaar ministerie aan het gemeentebestuur van de woonplaats van den overtreder een soortgelijke staat als de staat van veroordeeling zou toegestuurd worden; de minnelijke schikking zal in het strafregister der gemeente ingeschreven worden en vermeld op de staten van inlichtingen, die aan de gerechtelijke overheden moeten geleverd worden.

(1) Artikel 74 van het Wetboek van Strafrecht (zooals het door de wetten van 5 Juli 1921 en 29 Juni 1925 gewijzigd werd):

«Het recht tot strafvordering wegens overtredingen waarop naar de wettelijke omschrijving geldboete, hetzij als eenige hoofdstraf, hetzij nevens hechtenis, is gesteld, vervalt door vrijwillige voldoening aan de voorwaarde welke de bevoegde ambtenaar van het openbaar ministerie op vóór den aanvang der terechtzitting in te dienen verzoek van den verdachte ter voorkoming van de strafvervolgung mocht hebben gesteld.

» Deze voorwaarde bestaat in de betaling, binnen een door den ambtenaar te bepalen termijn en op eene door dezen aan te wijzen plaats, van eene bepaalde geldsom, met of zonder uitlevering van een verbeurdverklaring onderworpen voorwerpen of voldoening der geschatte waarde of afstand van reeds inbeslaggenomen voorwerpen. Zoodanige uitlevering, voldoening of afstand wordt steeds in de voorwaarde opgenomen, indien ter zake van het feit verbeurdverklaring zou moeten volgen. Bedoelde termijn kan vóór den afloop daarvan eenmaal worden verlengd.

» De te betalen geldsom bedraagt ten minste vijftig cents en ten hoogste het maximum der boete naar de wettelijke omschrijving op het feit gesteld.

» Is op de overtreding naar de wettelijke omschrijving geene andere hoofdstraf dan geldboete en biedt de verdachte aan, binnen den door den ambtenaar van het openbaar ministerie te bepalen termijn het maximum der boete te betalen en de aan verbeurdverklaring onderworpen voorwerpen uit te leveren of af te staan of hunne geschatte waarde te voldoen, dan zal die ambtenaar het stellen van een daartoe strekkende voorwaarde niet mogen weigeren.

» In de gevallen waarin de straf wordt verhoogd wegens herhaling, is die verhooging ook van toepassing wanneer het recht tot strafvordering wegens de vroegere begane overtreding volgens het eerste lid is vervallen. Ten aanzien van de toepassing van de artikelen 14f en 14h wordt het vervallen volgens het eerste lid van het recht tot strafvordering met eene onherroepelijke veroordeeling gelijkgesteld.»

KONINKLIJK BESLUIT (10 JANUARI 1935).

LEOPOLD III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden Heil.

Gelet op artikel 1 der wet van 31 Juli 1934 waarbij aan den Koning bepaalde machten worden verleend met het oog op het economisch en financieel herstel en de vermindering van de openbare lasten;

Gelet op artikel 3 der wet van 7 December 1934 tot verlenging en aanvulling van de bepalingen van die wet;

Op de voordracht van Onze Ministers, die er in den Raad over beraadslaagd hebben,

Wij hebben besloten en Wij besluiten:

Artikel 1. De artikelen 137, 138, 139, 140 van het Wetboek van Strafvordering, de titel van de eerste paragraaf van hoofdstuk I van titel I van boek II van hetzelfde wetboek, alsmede de artikelen 1 en 2 van de wet van 1 Mei 1849 op de rechtbanken van eenvoudige politie en van correctionele politie, aangevuld door artikel 2 der wet van 5 Juni 1934, worden door de volgende bepalingen vervangen:

«§ 1. Bevoegdheid van de rechtbanken van eenvoudige politie.

» Art. 137. De vrederechters nemen als politierechter kennis van de overtredingen.

» Art. 138. Bovendien en onverminderd het recht van den procureur des Konings om een opsporingsonderzoek in te stellen of om een gerechtelijk onderzoek over de wanbedrijven te vorderen, nemen wij kennis:

» 1° Van de bij de Veldwet voorziene wanbedrijven;

» 2° Van de bij de Boschwet voorziene misdrijven;

» 3° Van de misdrijven tegen de wet van 16 Augustus 1887 op de openbare dronkenschap, met uitzondering van die voorzien bij de artikelen 10 en 14;

» 4° Van de misdrijven tegen de wetten op de rivier-visserij;

» 5° Van de misdrijven tegen het decreet van 16 December 1811, houdende het politiereglement op de polders, met uitzondering van die voorzien bij artikel 40;

» 6° Van de misdrijven tegen de wetten en reglementen op de barrelen, het rijverkeer, de openbare en geregelde diensten van gemeenschappelijk vervoer te land en te water, de wegen te land en te water;

» 7° De misdrijven tegen de provinciale verordening met uitzondering van deze genomen door de provinciegouverneurs en de arrondissementscommissarissen krachtens de artikelen 128 en 139 van de provinciale wet;

» 8° De misdrijven tegen de gemeenteverordeningen;

» 9° De misdrijven gestraft krachtens alinea 2 van artikel 6 der wet van 4 Augustus 1890 op de vervalsching der levensmiddelen;

» 10° De wanbedrijven waarvan de kennisgeving hun door een bijzondere bepaling toegekend is.

» Art. 139. Zijn gelijkelijk bevoegd: de politierechtbank van de plaats waar het misdrijf gepleegd werd, die van de verblijfplaats van den verdachte en die van de plaats waar de beklaagde werd aangetroffen.

» Art. 140. Telkens als wanbedrijven krachtens artikel 138, 1° tot 9°, of krachtens een bijzondere bepaling bij de politierechtbank aanhangig zijn gemaakt, past deze op de beklaagden de straffen toe welke de wet voor die wanbedrijven voorziet of kan zij die straffen verminderen onder vaststelling van het bestaan van een versoening of van verzachtende omstandigheden, indien deze wettelijk kunnen aangenomen worden.»

Art. 2. Artikel 192 van het Wetboek van Strafvordering wordt gewijzigd als volgt:

« Art. 192. Indien het feit slechts een politieovertreding is of een misdrijf waarvan de kennisgeving bij artikel 138, 1° tot 9°, van dit Wetboek of bij een bijzondere bepaling aan den politierechter wordt opgedragen, past de rechtbank de straf toe en beslist over de schadevergoeding zoo er aanleiding toe bestaat.»

De tweede alinea van dit artikel vervalt.

Art. 3. In artikel 565 van het Wetboek van Strafrecht vallen de woorden « en door dezelfde rechtbank » weg.

Art. 4. De artikelen 166 tot 171, alsmede de titel van de tweede paragraaf van hoofdstuk I van titel I van Boek II van het Wetboek van Strafvordering worden door de volgende bepalingen vervangen:

« § 2. Bepalingen betreffende het verval van de publieke vordering voor sommige misdrijven, mits betaling van een geldsom.

» Art. 166. Voor elk tot zijn bevoegdheid behoorend misdrijf, behoudens het geval waarin het feit aan een ander schade heeft berokkend, kan het openbaar ministerie bij de rechtbank van politie, indien het acht enkel een geldboete of wel een geldboete en de verbeurdverklaring te moeten vorderen, den overtreder verzoeken binnen een termijn, dien het zal bepalen en die ten minste acht dagen en ten hoogste een maand zal bedragen, in handen van den ontvanger der registratie een som te storten die het zal vaststellen.

» Deze som zal niet minder bedragen dan dertig frank, en niet meer dan het maximum der door de wet vastgestelde geldboete, verhoogd met de opdecieën voorzien bij de wet houdende vestiging van opdecieën op de geldboeten in strafzaken.

» In de gevallen waarin de bepalingen van de vorige alinea's toegepast worden op een misdrijf dat aanleiding geeft tot verbeurdverklaring, moet de overtreder, op verzoek van het openbaar ministerie en binnen den termijn bepaald krachtens alinea 1, verklaren afstand te doen van de aan verbeurdverklaring onderhevige goederen en, indien die voorwerpen niet werden in beslag genomen, ze uitleveren op de plaats aangeduid door het openbaar ministerie.

» De betaling en, in voorkomend geval, de in de vorige alinea voorziene afstand of uitlevering, doen de publieke vordering vervallen, indien zij binnen den bepaalden termijn plaats hebben.

» De ontvanger der registratie geeft het openbaar ministerie kennis van de betaling.

» De in dit artikel voorziene verzoeken worden gedaan

bij een ter post aangeteekend schrijven of door middel van een schriftelijke waarschuwing overhandigd door een agent van de openbare macht.

» Art. 167. Het recht, door artikel 166 aan den ambtenaar van het openbaar ministerie toegekend, kan niet meer worden uitgeoefend wanneer de zaak bij de rechtbank reeds aanhangig is gemaakt door een dagvaarding of een waarschuwing of wanneer de onderzoeksrechter opdracht heeft gekregen het onderzoek in te stellen.

» Art. 168. In de uitoefening van het in artikel 166 voorziene recht, staan de ambtenaren van het openbaar ministerie bij de rechtbanken van politie onder de leiding van den procureur des Konings, onverminderd het toezicht van den procureur-generaal bij het Hof van beroep.

» Art. 169. Het in artikel 166 voorziene recht komt ook, voor dezelfde misdrijven, toe aan de ambtenaren van het openbaar ministerie bij de militaire rechtsmachten.»

Art. 5. De nieuwe regeling in zake bevoegdheid, bepaald bij de artikelen 1 en 2, is niet van toepassing op de vervolgingen die voor het van kracht worden van dit besluit bij de rechtsmachten van wijzen aanhangig zijn gemaakt.

Art. 6. Dit besluit wordt van kracht op 1 Februari 1935. Gegeven te St-Moritz, den 10 Januari 1935.

Ministerieel besluit van 31 Dec. 1934 betreffende de ontvangst en de teruggaaf der in deposito- en consignatiekas neergelegde borgtochten en de betaling van de daaraan verbonden intresten.

DE MINISTER VAN FINANCIËN.

Gelet op het Koninklijk besluit nr 34 van 13 November 1934 tot wijziging inzonderheid van de wetgeving betreffende de Deposito- en Consignatiekas;

Gelet op het Koninklijk besluit van 12 December 1934 waarbij inrichting en werking van bedoelde kas worden gewijzigd;

Overwegende dat maatregelen dienen genomen om, met ingang van 1 Januari 1935, de uitvoering van evenbedoelde besluiten ten aanzien van de inrichting van den dienst der borgtochten te verzekeren,

Besluit:

Sectie 1. — Algemeene bepalingen.

Artikel 1. Op den Postcheck- en Girodienst wordt, onder nr 41, ten name van de Deposito- en Consignatiekas, te Brussel, een rekening geopend.

Art. 2. Elke persoon of maatschappij die eigenaar is van een borgtocht is of wordt, is ertoe gehouden op den Postcheck- en Girodienst een rekening te bezitten en het nummer en de benaming daarvan aan het hoofdbestuur van de Deposito- en Consignatiekas bekend te maken.

Art. 3. De borgtochten van allen aard waarvan het stellen hetzij bij een wets- of reglements-bepaling, hetzij bij een beslissing, uitgaande van een openbaar bestuur of van een bestuur van openbaar nut, wordt opgelegd, moeten op de Deposito- en Consignatiekas worden ingebracht.

Art. 4. Ontvangst en teruggaaf van de borgtochten in specie alsmede uitkeering van de eraan verbonden intresten geschieden met ingang van 1 Januari 1935 door middel van postcheckrekening nr 41, waarover sprake in artikel één.

Art. 5. Wat betreft de waarden, waaruit de borgtochten bestaan, deze zullen ontvangen en teruggegeven en de coupons er van uitgereikt worden door de Nationale Bank van België die als Rijkskassier optreedt en door haar agentschappen buiten de hoofdstad, zonder tusschenkomst van de Schatkistagenten.

Art. 6. Alle bepalingen, waarbij tusschenkomst van de Schatkistagenten in de verrichtingen betrekkelijk de borgtochten is voorgeschreven, worden met ingang van 1 Januari 1935 ingetrokken.

Sectie II. — Borgtochten in specie.

A. — Deposito.

Art. 7. Deposito van borgtochten in specie geschiedt door overschrijving op de bij artikel 1 voorziene rekening. De coupon van het overschrijvingsblad duidt aan of de stortende partij in eigen naam of als lasthebber van een derden persoon of nog als geldschietster van evengenoomde deponeert.

In de laatste bedoelde twee gevallen worden naam, voornamen, beroep en woonplaats van dien derden persoon of, wanneer het over een maatschappij gaat, de juiste benaming en de maatschappelijke zetel van evenbedoelde op de coupon vermeld, waarop buitendien aanduiding van het bestuur, ten behoeve waarvan de borgtocht wordt gesteld en van de nauwkeurige bestemming van dien borgtocht voorkomt.

Bij het van de coupon voorziene overschrijvingsblad, moet een speciaal bericht van debiteering nr 1083 (ex 1029 A) gevoegd worden, waarvan de formulieren desgevraagd door den Postcheck- en Girodienst aan de belanghebbenden worden verstrekt. Deze moeten op bewust bericht dezelfde aanduidingen als op de coupon aanbrengen. Bericht en coupon worden door den deponent ondertekend.

Art. 8. De Postcheck- en Girodienst stuurt het speciaal bericht aan den deponent die het overmaakt aan het bestuur dat borgstelling heeft gevorderd.

Zoodra het aldus het bewijs van de storting van den opgelegden borgtocht heeft vastgesteld, stuurt het betrokken bestuur bericht nr 1083 aan de Deposito- en Consignatiekas, desgewenscht gestaafd met de aanvullende inlichtingen, welke voor de nauwkeurige inschrijving van den borgtocht mochten noodig blijken.

Art. 9. Bij uitzondering mag het deposito door middel van storting op de postcheckrekening nr 41 geschieden.

In dergelijk geval vervangen de coupon en het ontvangstbewijs van het stortingsbijlet onderscheidenlijk de coupon van het overschrijvingsblad en het speciaal bericht nr 1083; die bescheiden worden aangewend zooals gezegd in vorenstaande artikelen 7 en 8.

Art. 10. Op inzage van de door haar ontvangen stukken reikt de Deposito- en Consignatiekas een bewijs van inschrijving uit dat zij rechtstreeks aan den titularis van het deposito toezendt.

De bepalingen van artikel 7 van het koninklijk besluit van 12 December 1934 zijn van toepassing op de bewijzen van inschrijving.

B. — Teruggbetalingen.

Art. 11. Wanneer een borgtocht, gedeeltelijk of geheel, aflosbaar is zendt het bestuur, ten behoeve waarvan de borgtocht werd gesteld, aan de Deposito- en Consignatiekas, te Brussel:

1° De verklaring tot vrijmaking voorgeschreven bij artikel 195 van het koninklijk besluit van 10 December 1868, gewijzigd bij dat van 30 Juli 1932;

2° Het bewijs van inschrijving betreffende dien borgtocht;

3° In het geval waar de eigendom van den borgtocht aan derden, erfgenamen of rechthebbenden is overgegaan, de stukken waaruit dezelve rechten blijken of, ten minste, hun juist adres of dat van hun lasthebber.

Art. 12. De terugbetaalbare quotiteit van den borgtocht verhoogd met de verschuldigd gebleven eraan verbonden interesten, wordt door tusschenkomst van den Postcheck- en Girodienst uitgekeerd; desvoorkomend verstrekt de Deposito- en Consignatiekas een nieuw bewijs ten blijke van de wederinschrijving van het gedeelte van den borgtocht dat moet gedeponneerd blijven.

Art. 13. — Wanneer de terugbetaling per postcheck of postassignatie plaats heeft, worden de kosten van uitgifte dier betaalmiddelen van het bedrag der te vereffenen sommen afgetrokken.

Art. 14. In het geval waar het bestuur dat het deponeeren van den borgtocht heeft gevorderd en de persoon die hem uit eigen gelden heeft gesteld akkoord gaan om den borgtocht met een nieuwe bestemming te handhaven, moet door den titularis van den borgtocht, een naar de bij de Deposito- en Consignatiekas vastgestelde termen, opgemaakte verklaring worden ondertekend; deze kas zal het bewijs van inschrijving dienovereenkomstig wijzigen.

Sectie III. — Borgtochten in waarden.

A. — Deposito.

Art. 15. Het deponeeren van publieke fondsen en andere borgtochtuitmakende titels, voor rekening van de Deposito- en Consignatiekas, in de Nationale Bank van België, te Brussel, die als Rijkskassier optreedt, of in een van haar agentschappen buiten de hoofdstad, geeft aanleiding tot uitreiking van bewijs met talon.

Art. 16. Het depositobewijs en de stok houden vermelding van:

1° Den naam, voornamen, beroep en adres van den eigenaar van den borgtocht of, zoo de fondsen aan een maatschappij toebehooren, de benaming van den aard van laatste bedoelde; wanneer de deponent als geldschietster optreedt, zullen het bewijs en het talon buitendien aanduiding geven van den naam, voornamen, beroep en adres van den persoon of den juiste titel van den aard van de maatschappij waarvan de borgtocht de verplichtingen moet garanderen;

2° Den aard en het nominaal bedrag van de gedeponeerde waarden;

3° Het bestuur ten behoeve waarvan de borgtocht wordt gesteld;

4° De nauwkeurige bestemming van het door den borgtocht vertegenwoordigd pand.

Art. 17. Het bewijs wordt afgegeven aan den deponent, op wien het berust het aan het bestuur dat de borgstelling heeft geëischt te laten geworden.

Art. 18. Het talon van het depositobewijs en een exemplaar van de bij artikel 6 van het koninklijk besluit van 12 December 1934 voorgeschreven aangifte worden, op den dag zelf van het deposito, door den agent van de Nationale Bank van België aan het hoofdbestuur van de Deposito- en Consignatiekas toegezonden.

Art. 19. Het bevoegd bestuur maakt aan bedoelde kas, binnen den kortst mogelijken tijd, het depositobewijs over, gestaafd met de voor de inschrijving van den borgtocht noodige inlichtingen.

Art. 20. De Deposito- en Consignatiekas stuurt het bij artikel 7 van koninklijk besluit van 12 December 1934 voorziene ontvangstbewijs rechtstreeks aan den titularis.

Art. 21. Op vertooning van dit ontvangstbewijs geeft de Rijkskassier aan houder de verschenen coupons van de gedeponeerde effecten af en doet van die verrichting vermelding op de keerzijde van bedoeld bescheid.

B. — Teruggaven.

Art. 22. De Deposito- en Consignatiekas geeft order tot geheele of gedeeltelijke teruggaaf van de in waarden gestelde borgtochten, ongeacht of het voorafgaande dan wel definitieve borgtochten betreft.

Art. 23. Met het oog op teruggaaf van de waarborgen, richten de besturen tot de Deposito- en Consignatiekas:

1° De bij artikel 195 van het koninklijk besluit van 10 December 1868, gewijzigd bij dat van 30 Juli 1932, voorgeschreven verklaring tot vrijmaking of, desvoorkomend, een verklaring dat het deposito niet moet worden gehandhaafd;

2° Het door de Deposito- en Consignatiekas uitgereikt ontvangstbewijs.

De besturen geven buitendien kennis van het juist adres van de rechthebbenden, en, bij eigendomsovergang van het deposito, van dit van de persoon welke ze vertegenwoordigt.

Art. 24. In alle gevallen waar het deposito moet worden teruggegeven tegen quitantie van personen die allen niet bij name in het ontvangstbewijs staan vermeld, moeten de verantwoordigstukken van de macht van de personen die ertoe bevoegd zijn degelijke en geldige quitantie te geven, door de betrokkenen aan het hoofdbestuur van de Deposito- en Consignatiekas worden overgelegd.

Art. 25. Het depositobewijs bekleed met de order tot teruggaaf vanwege het diensthoofd van de kas wordt rechtstreeks aan de rechthebbenden teruggezonden; op afgifte, door de betrokkenen, van dit behoorlijk gequiteerd bewijs, worden de titels waaruit de borgtocht bestaat teruggegeven door den agent van den Rijkscassier, die ze in bewaring heeft gekregen.

Art. 26. In geval van gedeeltelijke teruggaaf maken de gedeponeerd blijvende waarden het woonwep van een nieuw depositobewijs uit; de Rijkscassier maakt dit bewijs, tenzelfder tijd als het talon ervan, aan de Deposito- en Consignatiekas over en aan den deponent overhandigt hij een voorloopig ontvangstbewijs met vermelding van de in pand gehouden titels.

C. — Comptabiliteits- en controlemaatregelen.

Art. 27. De gequiteerde depositobewijzen worden door den Rijkscassier, op den dag zelf van de afhaling van de waarden, aan de kas toegezonden.

Art. 28. In den loop van de eerste halmaand van de maand die op de laatste maand van elk kwartaal volgt, — en, voor de eerste maal in de eerste halmaand van April 1935, — overhandigt de Nationale Bank van België, te Brussel, aan het hoofdbestuur van de Deposito- en Consignatiekas eenen staat, waarop voor haar zetel, haar bijkantoor en al haar agentschappen buiten de hoofdstad, alle verrichtingen van deposito en teruggaaf van in waarden gestelde borgtochten worden vermeld.

Sectie IV. — Waarborgfonds.

Art. 29. De ontvangers der belastingen storten dagelijks op postcheckrekening nr 41 van de Deposito- en Consignatiekas, het beloop van de door hoofden van private bedrijven betaalde bijdragen en het beloop van de invorderingen gedaan ten bezware van de in gebreke blijvende werkgevers; op de coupon van het overschrijvingsblad duiden zij volgende vermeldingen aan: «Waarborgfonds», en naar den aard van de ontvangst: «bijdragen» of «invordering ten bezware van.....»

Art. 30. De uitbetaling van de vergoedingen welke worden toegelegd aan slachtoffers van arbeidsongevallen en ten bezware van het Waarborgfonds komen geschiedt door toedoen van den Postcheck- en Girodienst.

Brussel, den 31n December 1934.

TIJDSCHRIFTEN

DALLOZ.

Recueil hebdomadaire de jurisprudence. — N° 36, 29 November 1934. Kronijk: Privilège de juridiction par M. Georges Leloir. — Rechtspraak.

N° 37. — 6 December 1934. — Notes fiscales: La réforme fiscale en matière d'impôts sur les bénéfices industriels et commerciaux (suite). — Rechtspraak.

N° 38. — 13 December 1934. — Kronijk: Influence des projets de codes sur la jurisprudence par S. E. le sénator Mariano d'Amelio. — Rechtspraak.

N° 39. — 20 December 1934. — Notes fiscales: L'assiette de l'impôt sur les bénéfices des professions non commerciales après la réforme fiscale. — Rechtspraak.

De gemeente. — 9e jaargang. — Anno 1934, n° 12. — Aan onze lezers. — Practisch commentaar der gemeentewet: De burgerrechtelijke aansprakelijkheid der gemeenten. — Raadplegingen: Schepencollege. Bijeenroeping der vergaderingen. — Burgemeester en Schepenen. Onvereenigbaarheden. — Gemeenteraadslid. Ontslag van ambtswege. — Gemeentesecretaris. Leeftijdgrans. — Gemeentepersoneel. Benoeming van een schoolconciërge. — Gemeentepersoneel. Politiecommissarissen, ambtenaars van van het openbaar ministerie. Berekening van het pensioen. — Gemeentepersoneel. Berekening van het pensioen van werklieden die niet vast benoemd zijn. — Brand. Tusschenkomst van het brandweerkorps van een andere gemeente. — Duivenholken voor reisduiven. — Grondbelasting en straatbelasting. — Belasting op honden. — Belasting op het verblijf van vreemdelingen. — C. O. O. Bezoldigde bestuurder. Secretaris tevens lid van den gemeenteraad. Onvereenigbaarheid. — C. O. O. Ondersteuning van familieleden van een lid der commissie. Verhuur van verpachting van goederen aan een lid der commissie. — C. O. O. Personeel. Zin der woorden «Agenten van den openbaren onderstand». Onderwijs. Vakschool. Arbeidsongevallen. — Ondenwijs. De voorrang voor de bediening van ondenwijzers der bewaarscholen. — Waterbedeeling. Kan een gemeente gehouden worden de inwoners eener andere gemeente van water te voorzien. — Wetgeving. Rechtsleer. Rechtspraak: Belastingen op nijverheidsuitbatingen. — Gemeentetaxe op riolerings, kantsteenen en bestrating. — Kerkfabrieken. Klokkenluider. Benoeming. Beschikking over de klokken. — C. O. O. Dubbelwegende stem van den voorzitter. — C. O. O. Vroedvrouwen. — Practisch overzicht in zake openbare onderstand, door Gerard De Ridder. — Inhoudstafel voor 1934.

Revue de droit pénal et de criminologie. — Nr. 11, November 1934. — Mémoires: Magistrats d'autrefois par A. Destexhe. — Rechtspraak. — Kronijken: Nécrologie: M. Richard, par L. Cornil. — Manifestation Adolphe Prins. — La propriétaire qui détourne les objets par lui donnés en gage, est-elle coupable d'abus de confiance? par H. Bekert. — Chronique française par E. F. Carrive. — Taudis et criminalité par J. Constant. — La stérilisation des dégénérés héréditaires en Allemagne, par A. Ley. — La justice du Seigneur, par J. H. B. — Tijdschriften. — Bibliographie.

Tijdschrift voor administratieve bedrijfsorganisatie. — Nr. 3, 15 November 1934. — De ontleding der financieele structuur van de ondernemingen, door M. Van Caeneghem. — Invoering in de Bedrijfsconomie, door A. Dinnewet. — De Administratieve functie in de Onderneming, door A. Kerremans. — Sluitrekeningen in Theorie en Practijk, door F. Caselli. — Controlemiddelen en Controlerecht van het Belastingbeheer in zake inkomsten, door C. Verbeek. — Fiscale wijzigingen aangebracht door de K. B. van 15 en 19 October 1934. — Het deskundig onderzoek, door M. F. Wildiers. — Boekbespreking.

Nr. 4, 15 December 1934. — Invoering in de Bedrijfsconomie, door A. Dinnewet. — Moderne bedrijfsinrichting der Handelszaken. — Sluitrekeningen in Theorie en Practijk, door F. Caselli. — Belastingwezen, door C. Verbeek. — Het meervoudig stemrecht in de N. V., door C. Verbeek.

Streven. — Nr. 2, December 1934. — Kerstmeditatie, door L. Arts, S. I. — De Heropleving van Indië's oude godsdiensten, door E. Verstraeten, S. I. — Het Sociaal Wetboek herzien door de Internationale Unie van Mecchelen, door Prof. Van Goethem. — Bedrijfsorganisatie in België, door R. Goris. — Richard Verstegen, een Polemist der Contra-Reformatie, door Prof. A. Boon. — Vrouwelijke Engelsche Romanliteratuur in 1934, door Dr. Ralph Kreamers. — Praatje over Beursaangelegenheden, door Prof. J. Nolf. — Kronieken: Missiologie: Huwelijk en Familie in de Missielanden, door Dr. G. Van Bulck, S. I. — Wijsbegeerte: Een nieuwe Reeks over de Geschiedenis en de systematiek van de Wijsbegeerten, door Prof. Dr. E. De Bruyne. — Kunst: Tweeluik, door Ad. Jansen. — Boeken-nieuws.